

Ingyenfüzet: „Az okszerű sörárpa termesztés.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 6. szám.

Vasárnap, február 7.

Eldől a trianoni diktátum sorsa.

Írta: Schandl Károly.

A békediktátumok kiegészítő aktáját képezi a Nemzetek Szövetségéről szóló megállapodás. Az ántánthatalmaknak ez a megállapodása, melyet épp úgy rákényszerítettek a vesztes országokra, mint a békediktátumok többi fejezeteit, kiköti, hogy a vesztes országok katonai leszerelése után hasonló mérvig kell leszerelni a győztes országok haderejét is. Hosszu

évek óta semmi sem történt ebben az irányban. Benünket és a németeket tökéletesen levetkőztettek és védtelenné tettek. Zsoldos hadsereget kényszerítettek reánk és még a légháború borzalmaival szemben való védekezéstől is eltiltottak. A győztes országok fegyverkezése azonban tovább tartott, ahelyett, hogy a saját „szerződéseik“ betartásával leszereltek volna.

A kiskörösi állami Petőfi-elemi népiskola ifjúsági egyesületének műkedvelő gárdája.

A kitérő műkedvelők január hó 9-én nagy erkölcsi és anyagi sikerrel adták elő Hlyésné Ferenczy G.: „A legnagyobb hatalom“ című három felvonásos vidám népszínművét. A szereplők — valamennyien földműves-íjak és -hajadonok — meglepő rátermettségről tettek tanúságot. A kép közepén foglal helyet Szilágyi Frigyes elemi iskolai igazgató, aki a husz esztendőes egyesületet vezeti; balra tőle Gerhardi Károly tanító, aki a darabot nagy ügybuzgalommal rendezte; jobbra pedig Benkő János, az egyesület elnöke.

Genfben most kezdődik a győztes hatalmak értekezlete a lefegyverkezésről. Nem tudjuk, mi lesz az eredménye. De jellemző a kilátásokra, hogy a francia hadügyminiszter a napokban jelentette be, hogy Franciaország légi haderejét hatalmas egységekkel növeli, melyek órák alatt városokat tudnak majd elpusztítani. A lefegyverkezés helyett az állig való lefegyverkezés mindegyik győztes országban hatalmas mérvben növekedett. Jellemzők erre az egyes antant-országok rendkívüli nagyságu hadikiadásai is. Míg a ma már semleges Amerika pengőre átszámítva 1300 milliót költött katonai kiadásokra, addig ugyan csak a múlt esztendőben Anglia 3500, Franciaország 3400 milliót, a franciabarát új államok közül Lengyelország 700, Románia 400, Jugoszlávia 250 és Csehszlovákia 250 millió pengő összegű áldozatokat hozott haderejének erősítésére. Magyarország hadügyi kiadásai 100 millió pengőt is alig tesznek ki. A hatalmas Amerikával való összehasonlítás mutatja, hogy milyen fékevesztett fegyverkezés folyik a győztes hatalmak oldalán. Más oldalról azt látjuk, hogy a győztes hatalmaknak semmi befolyása nincs arra, hogy a vörös rémuralom Oroszországban a világ legnagyobb haderejét állítsa össze. A nyugati kapitalizmus hatalmas kölcsönökkel látja el a bolsevizmust, hogy haderejét modernül fejlessze és erősítse.

Ha a genfi értekezlet ilyen hangulat után eredménytelen lesz, ez nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy a párisi békediktátumokat maguk a győztes hatalmak nem kívánják végrehajtani. A trianoni békediktátum csődjét is jelenti ez az eredménytelenség, mert semmi isteni és földi igazság alapján nem lehet egy „szerződést“ fenntartani, melyet egyik fél betart, a másik pedig — legfontosabb részeiben — cserbenhagy. Örömmel üdvözljük tehát a *Társadalmi Egyesületek Szövetségének* kotelékében egyesült hazai szervezetek megmozdulását, melyek határozatot hoztak e napokban országszerte, mely szerint, ha a másik fél sem tartja be a békediktátumokat, akkor követelik a békét veszélyeztető igazságtalan katonai határozmányoknak az egyenjogúság elve alapján való kiküszöbölését. Követelik Magyarországnak a lefegyverkezés megalázó állapotából való kiemelését. Nem maradhat levetkőztetve, védtelenül egy állam a bolsevista állam tözsomszédságában, amikor a keresztény Európa elsősorban az ő századokon át kipróbált erejére támaszkodhatik. Követeli az általános védkötelezettség bevezetését a zoldos-rendszerrel szemben. Követeli az állam biztonságának megfelelő katonai létszámát s a magyar légi haderők és biztonsági szervek megszervezését. Általában joggal követeli a magyar társadalom ugyanazon fegyverkezési elvek érvényesítését az összes országokban.

A győztesektől függ, hogy Genfben lesz-e leszerelés. Ha nem, és a vesztes országoknak egyenlő elbánását nem engedik meg, szóval a békediktátumokból nem törlik a mi lefegyverzésünket, akkor a békediktátumok sorsa eldőlt: *a trianoni diktátum Magyarországra többé nem kötelező.*

A falu és a cserkészet.

A mi gyermekkorunkban, ha végigvonultak az utcán a katonák, otthagytuk a játékokat, sokszor még a lekvároskenyeret is és a kapuajtóba rohantunk, gyönyörködni az elvonuló katonákban. Azután katonásdit játszottunk nagy élvezettel.

Ma, ha az utcán végigvonulnak a cserkészek, talán még nagyobb kíváncsiság hajtja a gyerekeket a kapuajtóba, mert a cserkészt közelebb állónak érzi magához a gyermek, mint a katonát. Katona még igen sokára lehet, de cserkész hamarabb.

Cserkész azonban csak a tizenkét éves kor elérésekor lehet a fiú, már pedig a hét-nyolc esztendőes gyerekek nagy sor lenne azt kívánni. Éppen azért megszerveztük a *Magyar Cserkészszoövetség* kebelében a *cserkészapród* mozgalmat.

De hát mire is való az a cserkészet, meg cserkészapród-mozgalom? Mind a kettő becsületes, vallásos, jó honpolgárokat akar nevelni. Azt akarja, hogy a leendő magyar honpolgár már gyermekkorában szokja meg az összetartást. Arra neveli a flukat, hogy szeressék és segítsék egymást, s játékos gyermekmódon sok jót tanuljanak; tehát a szépben, jóban nevelkedjenek. A cserkészet a szülők iránti szeretetre és tiszteltetle neveli a gyermekeket.

Igen, de ugyanezt akarja az egyház, a szülők, meg az iskola is elérni! Ez kétségtelen s a cserkészet csak segítségükre akar lenni, mert például a tisztelendő urnak, tanító urnak éppen elég gond megtanítani a hittanra, a betűvetésre, meg a földrajzra stb. — az előírt iskolaidő alatt — a gyereket. Nevelésre az iskolában sajnos, elegendő idő nincs. A szülőket a gond, a munka köti le, meg amugy sem lehetnek mindig a gyerekek mellett. Jól tudjuk mindnyájan, hogy a gyerek szeret együtt játszani a pajtásaival és amikor nincs tanító, vagy nem segít a szülőknél sem apróbb — sajnos sokszor súlyos — testi munkában, akkor az utca neveli. Ugy kell ezt érteni, hogy akkor mindent lát, ami az utcán történik, már pedig az utcán láthat részeg embert is, néha verekedést és nem mindig csak jót. És ez a nagy baj! Az is baj, ha a gyerekek sokat vannak csak maguk között, mert bizony ilyenkor tévelyegnek el, tudatlanságuk miatt. Először csak kisebb haszontalanságok felé történik a kilengés, azután mindig fokozódnak a bajok és rosszabbra is vetemülnek. Az ok egyszerű, nincs közöttük idősebb vezető, aki megérti, hogy játszani kell a gyermeknek és aki vezeti is a játékaikat, szórakozásaikat, hogy ne terelődjenek rossz irányba.

A cserkészapród-csapat arra való, hogy abban a gyerek élvezhesse a maga gyerekeletét: játszon, daloljon és hallgasson tanulságos meséket. A mese és a játék végén a magatartást s a tanulságokat a vezető közösen megbeszéli a fiukkal. A cserkészapród-csapatban lly módon mindig hasznos, nemes szórakozásban van része a gyermeknek.

Ha trágár beszédet, gorombaságokat hall, vagy rossz emberi tulajdonságokat lát a gyermek, azokat is eltanulja és hasonló módon fog beszélni és cselekedni. Ha csupa szépet, jót lát és hall a gyerek, akkor inkább lesz belőle becsületes és jobb fiú és idővel jobb férfi is.

Minden jóra való szülőnek az a vágya, hogy becsületes ember legyen a fiából, ebben akar segítségükre lenni a *cserkészapród-mozgalom*. Valamikor régen az apródok derék, bátor fiúk voltak, akik a harcosok fegyverrel hordozták s azoknak szolgáltak és minden szépet és jót eltanultak a felnőtt harcosoktól. Szóval a jó erényekben a harcosok mellett ők is becsületes lovagokká nevelődtek. A mai apródoknak mintaképe a cserkészek, őket utánozzák, tőlük tanulnak el sok nemeset, hogy egyszer ők is derék jó cserkészek vagy leventék lehessenek.

Az apródmozgalom által a falu s az elemi iskola is bekapcsolódott a nagy cserkészmozgalomba. Ezáltal a mozgalom által újabb egészséges lelki szálak szövődnek a falu és a város között. Csak ezen az uton lehet hosszú évek kiltartó munkájával kiépíteni a falu és a város együttműködését, a jobb jövőt, a nemzet javára. A felnőtteket már nehéz volna újja nevelni, hogy áthidalhassák azt a nagy irt, ami a falu és a város között tátong. Törődjünk azért a gyermekeinkkel faluban és városban egyaránt és neveljük egymás iránti szeretetre őket!

Az arab férfi datolyamagot ültet el s talán megéri a magfakadást, a fává serdülést. De a datolya lassu fejlődése miatt nem éri meg a termés idejét és mégis boldog örömmel ápolja, ülteti, mert az utódokra gondolt! A magyar jövő, a magyar sors elvárja minden fiától, hogy ne csak a jelennek éljen, hanem gondoljon a jövőre is, amelynek egészséges szent csirája a gyermek lelkében sarjadozik.

vitéz Faragó Ede.

**Gyűjtsünk új előfizetőket
a „Vasárnap” részére!**

A zöldhitelek feltételeinek biztosítását sürgetik a gazdák.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgazdasági osztálya az elmúlt héten foglalkozott a zöldhitelek és a terményelőlegek kérdésével. Serbán Iván dr. rámutatott arra, hogy a mezőgazdaság tavaszi üzemeltetési szükségletének biztosítása mennyire fontos gazdasági érdek. Ebből a célból az idén sokkal nagyobb szükség van a zöldhitelekre, mint más években, viszont a pénzügyi helyzet folytán ez a hitelforrás sokkal kevésbé áll rendelkezésre. Ahhoz, hogy a hitelforrások megnyíljanak, olyan helyzetet kell teremteni, ami a hitelezőknek fokozottabb biztonságot nyújt és a bizalmat megerősíti. Zöldhitelekre tehát csak akkor lehet számítani, ha a hitelező biztonságát különleges intézkedésekkel tudjuk fokozni.

Többek hozzászólása után elhatározták, hogy kérni fogják a kormánytól a mielőbbi döntést a jövő termésértékesítés szabályozása tekintetében, továbbá a gabonajegyőről szóló 1930. évi XXII. t.c.-nek a mezőgazdasági termények betakarítása előtt való eladásra vonatkozó szakaszainak módosítását, valamint ugyanezen törvény ama rendelkezéseinek kiegészítését, amelyek a gabonajelzőlogra vonatkoznak. Általában véve szükségesnek tartják az ingójelzőlognak a búzán, rozson és árpán kívül tenyegre, zabra, gazdasági magokra, gyapjura és élőállatokra való kiterjesztését, továbbá oly törvényes rendelkezés kiadását, amely lehetővé teszi a zöldhiteleknek a gabonajelzőlog jegyzékbe való bevezetését és amely hitelek számára az eddiginél nagyobb biztonságot nyújt.

Késnek a szőlőmunkás-szerződések.

A szőlőbirtokosoknak a borlejárásról szóló rendelkezés ellen indított harcát ismerik olvasóink. Ismert az a tény is, hogy a lejárás megindult, de nem jelentkezett annak komoly eredménye a bor piacán. A lejárás mennyiség édes-keves, a lebonyolítás lassú, a szeszfőződékek nincsenek rá pénzük, hogy nagyobb mennyiségeket átvegyenek. A bor 1.1 filléres ára olyan alacsony, hogy ez legfeljebb a 9–10 fokos dunántúli noah-borokat érdekelheti, de éppen alacsony voltánál fogva egészen hatástalan marad a jobb borok árára és piacára.

A szőlőtulajdonosok még mindig bíznak benne, hogy sikerül a kormányt meggyőzni annak eredeti álláspontjának a helyes voltáról, a kérdést rendezni akarták és hogy a rendelkezés módosításával legalább a kivitel kontingens apasztását érhetik el. Ez ugyanis a mai 1.1 filléres ár helyett 1.26 filléres árat jelentene számukra. S hogy egyúttal sikerül azokat a kivívó hibákat is orvosolni, amelyek igazán csak aprólékos akadékoskodást jelentenek. Közben azonban, amíg a tárgyalások folynak, telik az idő és új baj bukkan fel: a megmunkáltatás szükségessége, helyesebben a megmunkáltatás akadályai formájában.

Ebben a percben az a szőlőbirtokosok helyzete, hogy az a tőke, amelyből a jövő évi munkáltatást megindíthatnák, pénzükben hever eladatlannal. Arról a mai pénzügyi viszonyok között szó sem lehet, hogy a pénzügyi helyzetek segítsenek rajtuk. Ez a probléma minden tekintetben közös a szőlőbirtokosokkal, amelyre nézve komoly tárgyalások folynak és a kettőt feltétlenül egyesíteni kellene. De erre szintén idő kell. A szőlő munkája pedig hamarabb kezdődik, mint a búzáé és a többi mezői terményeké. Február végén megindult a szőlőkben az élet — ha ugyan az idén megindul. A szőlőbirtokosok nemcsak aggodalommal, de egyenes kétségbeeséssel nézik, hogy rohan az idő és hogy közeledik ez a terminus.

Más években ilyenkor már létrejöttek a munkaszerződések is, amelyek sok tízezer munkást érdekelnek. Akár szakmányba szegődik el a szőlőmunkás, akár hónaposnak, már tudja, hogy mennyit vállalt, milyen munka vár rá, már biztosra van az élete a nyárra — száritag. Ma a helyzet olyan bizonytalan, hogy a munkaszerződéseknek jóformán nyomuk sincs.

A legszörnyebb népek ez a bizonytalan helyzete természetesen nehezíti a feladatot. A szőlőbirtokosok most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy felhívják a kormány figyelmét erre a képtelen helyzetre s megkérzik arra, hogy legalább a kivitel terye lehetővé számukra azzal, hogy az export-deviza beszovaltatás alól felmentést ad a bor számára. Ezt a kérésüket azzal okolják meg, hogy ha ki nem vehetik a bort, akkor arról sem deviza nem lesz, sem nemzetgazdasági funkció nem fog betölteni, mert a pincében maradván, nem finanszírozhatja az új termelést. De ha kiviszuk, akkor megindulhat a munka és a termelési időszak elteltével a kivitt félmillió hektoliter bor helyén kétannyi bor kerül majd a pincékbe.

Kölcsönöket nyújt 4% kamattal mellett

az építő takarékok rendszere alapján

házépítésre, házvételre, tanyai birtok vételére stb.

„TAKARÉKHÁZ” OTTHONT ALAPÍTÓ R.-T.

Budapest, IV/V. Eskü-ut 6.

Telefon: 89-1-89.

Prospektust ingyen és bérmentve:

Hivatalos órák: 9-1-ig, 4-6-ig.

Agilis körzeti képviselők felvételnek!

A kérdés a deviza-probléma nagyjelentőségű ügyébe kapcsolódik bele és alig hihető, hogy a dolgot ebben a formában meg lehessen oldani. A kormánynak és érdekeltségnek tehát egyformán keresnie kell a módot arra, hogy a kivitel útjait megtalálja és megkönnyítse.

A Népszövetség mindent megtesz a magyar kibontakozás érdekében.

A Genfben székelő Népszövetség tanácsulása január hó 28-án foglalkozott a Népszövetség pénzügyi bizottságának azzal a jelentésével, mely Magyarország, Ausztria, Bulgária és Görögország pénzügyi helyzetével foglalkozik. A jelentést Colban Erik adta elő. A jelentés ismerteti a tranzfermoratórium kimondása előtti helyzetet, majd helyesléssel veszi tudomásul a tranzfermoratórium kimondását. A továbbiakban felhívja a magyar kormány és Magyarország hitelezőinek figyelmét arra, mennyire közérdekű, hogy a lejáró adósságokra vonatkozó vissza nem vonási egyezmények köttessenek meg haladéknélkül. Ezeket az egyezményeket nem szabad hat hónapnál rövidebb időre megkötöni. A bizottság őszinte örömeinek ad kifejezést, hogy a jelenlegi nehéz helyzetben a pénzügyminiszteri tárcát Korányi Frigyes báró vállalta. A bizottság ezután a költségvetési helyzetről emlékezik meg, a valutagazdálkodás erősebb megszorítását sürgeti, végül annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy Magyarország vissza fogja állítani hitelképességét.

A jelentés ismertetése után Pelényi János miniszter-rezidens a magyar kormány nevében hangsúlyozta, hogy Magyarország eltökélt szándéka a fizetési kötelezettségének eleget tenni, de reméli, hogy a hitelezők is meg fogják adni a lehetőséget arra, hogy velük egyetértésben találhassuk meg a kivezető utat.

Ezután Fulvio Suvich, a pénzügyi bizottság elnöke, kijelentette, hogy a pénzügyi bizottság a legnagyobb rokonszenvvel kíséri a magyar kormánynak ezt a kérését és mindent meg fog tenni arra, hogy a kibontakozás útját a maga részéről is egyengesse.

A Népszövetség tanácsa végül is helyben hagyta a pénzügyi bizottságnak Magyarországra vonatkozó jelentését.

Meg kell engedni, hogy a pestkörnyéki termelők közvetlenül értékesíthessék a tejet!

A fogyasztót és termelőt elnyeli a tejkartel. — Nem lehet tovább tűrni, hogy a termelői és fogyasztói tejár között 100 százalékos különbség legyen. — A Faluszövetség tejerőkezlete.

A Faluszövetség a pestkörnyéki községek bevonásával, január hó 26-án, székházában értekezletet tartott, amelyen megvitatta a termelő gazdatársadalom sérelmeit az új tejrendelettel kapcsolatban. A szakértekezleten hatvan pestkörnyéki község és város, azonkívül a földművelésügyi és kereskedelemügyi minisztérium, a főváros, Pestvármegye, az OMGE, a Hangya, a Mezőgazdasági Kamara, a KANSz és több társadalmi és mezőgazdasági érdekepviselet vett részt.

Az elnöki tisztet Staub Elemér, a Mezőgazdasági Exportintézet elnöke töltötte be, aki megnyitójában rámutatott arra, hogy a tejrendelet megjelenése után is sok a panasz a tejértékesítés körül. A tejértékesítés — ugymond — lehetetlenné van téve a termelő gazdatársadalom számára Budapesten, pedig ma már a baromfi és tojás értékesítésén kívül ez az egyetlen jövedelmező ága a mezőgazdaságnak, mely sem állatait, sem gabonáját nem tudja kellő áron értékesíteni. A tej értékesítésének biztosítása a gazdatársadalom megélhetésének kérdése. A különböző panaszokat tehát országos viszonylatban rendezni kell.

Staub Elemér elnöki megnyitója után Szekeres László dr., a Faluszövetség főtitkára ismertette mindazokat az eseményeket, amelyek három év óta történtek a tejrendezés kérdésében. Országos problémává a tejkérdés a múlt év októberében megjelent miniszterelnöki tejrendelet és a földművelésügyi minisztérium végrehajtási utasítás: óta lett. Ebben a kérdésben a város és a falu együtt keresse a teljes megoldást. A termelőnek és a fogyasztónak össze kell fogni annál is inkább, mert ma már nem kell félni a kisgazdától a piacot és a tejkészítés higiénikus követeléseit sem. Az a veszély fenyegeti a fogyasztót és termelőt egyaránt, hogy elnyelik őket a kartelek. Az ellentéteket nem kiélesíteni akarjuk, hanem az akadályok elhárításával olcsóbbá tenni a városok és a falu életét is, mert ez az ország érdeke.

Ezután Nagy Sándor, a Faluszövetség h. igazgatója ismertette a tejrendeletet. Arról beszélt, hogy a termelés érdeke is azt kívánja, hogy a fogyasztó olcsóbb tejet kapjon a mai budapesti tejárnál. Nem szabad továbbra is

megengedni, hogy a termelői és a fogyasztói ár között száz százalékos, sőt még nagyobb differencia legyen. Ez csak úgy érhető el, ha a gazdák a tejet korlátozás nélkül hozzák a budapesti piacra és így a szabad verseny le fogja nyomni a nagy tejvállalatok által megszabott és a fogyasztók részéről majdnem megfizethetetlen árat.

A tejrendelet ismertetése után Lázár Béla nagykovácsi, Prikkel Kálmán alberti főjegyzők, Kosinszky Viktor, a KANSz alelnöke azt hangoztatták, hogy a tejrendelet tönkreteszi a termelőket. Nagyon sok baj okozója lesz a rendelet, mert a tej és tejtermékek árusítása miatt sorra büntetik a kisgazdákat.

Szigethy Pál azt hangsúlyozta, hogy a kisgazdákat tejtermelő kartelbe kell tömöríteni.

Vajna Ede tanácsnok a főpolgármester és polgármester nevében szözl. Kellemesen érintette, — ugymond — hogy a város és a falu képviselői között nincsen eltérés. Ha tultermelés áll elő a tejtermelés terén, akkor növelni kell a fogyasztást, mert Budapest lakossága átlagban csak napi három deci tejet fogyaszt. Egyenesen fél a tejtermelés csökkentésétől, mert a főváros szegényebb rétegei között majd erősen érezteti hatását. A gazdák szervezkedésétől várja a teljes megoldást.

Farkas Vilmos a fűszerkereskedők sérelmeit ismerteti. A fogyasztó, termelő és a fűszerkereskedő az, akiket a rendelet miatt kár ér.

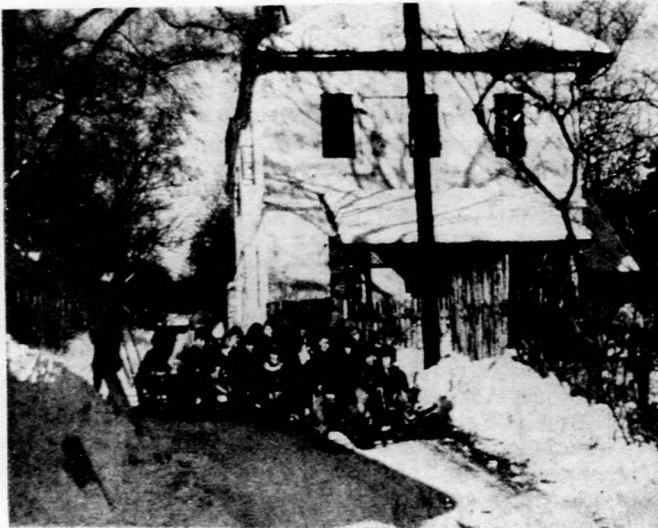
Prikkel Kálmán főjegyző (Alberti), Krappán Miklós (Kistarcsa), Oláh István (Dán), Bajnoci István (Zsámbok), Galba János (Perbál), Léber Lajos (Törökbálint), Simon Sámuel (Szada), Kincse János (Szigetszentmiklós), Nagy György (Üllő), Takács József (Vácszentlászló), Szarvas Pál (Nagykátá), Frühwirth János (Vecsés) kisgazdák szólaltak fel, majd Gesztelyi Nagy László, a kecskeméti mezőgazdasági kamara igazgatója, hangsúlyozta, hogy a tejkérdést a fővárossal is meg kell tárgyalni.

Düsing Miksa fontosnak tartja, hogy a kisgazdák, akik a tejkövetelményeknek megfelelnek, üzemen kívül is értékesíthessék tejiüket közvetlenül a fogyasztónál.

Löcherer Béla, a tejszövetkezeti központ vezérigazgatója szerint a tejkérdés azért mérgesedett el, mert a fogyasztás husz százalékkal csökkent.

Több felszólalás után Agoraszó Tivadar, Pest vármegye nyugalmazott alispánja, — aki az elnöki tisztet időközben átvette — köszönetet mondott a szakértekezletnek és a kisgazdáknak azért a nyugalomért és komoly hangért, amellyel ezt a fontos kérdést megtárgyalták. Bejelentette, hogy a határozati javaslatot a felszólalásokkal kiegészítve, a Faluszövetség útján felterjesztik a földművelésügyi minisztériumhoz azzal a kéréssel, hogy az abban megjelölt szempontokat vegyék figyelembe, a termelő kisgazda és a fogyasztó társadalom érdekében.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József“ keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Cserkészek rődlí-versenye a Hárshegyen.

A Földhitelintézet árvereztetet a tizzasülyi határban.

Faluszövetségi gyűlés Tizzasüly-Vallyon telepen és Tizzasülyön.

Népes gyűlést tartott a *Tizzasüly-vallyontelepi* faluszövetségi fiók január hó 31-én. Az értekezletet *Vallyon* Szilveszter elnök nyitotta meg, majd *Kerék Mihály dr.*, központi kiküldött, tartott előadást, ismertette a magyar mezőgazdasági válság külpolitikai okait. Elsőnek *Szabó Jenő* szólt hozzá az előadáshoz, aki rámutatott arra a visszás helyzetre, amelyben ma a gazdatársadalom él, szemben az ipar és mozgatóke birtokosaival. A gazdák részletesen vannak tájékoztatva az országi dolgairól és megengedhetetlennek tartják a bankok és kartelek tulzott hatalmát. Hangsúlyozta, hogy *nagyszabású földteherrendezési akcióra van szükség és le kell írni a tőketartozások egy részét, mint ahogy azt Németországban is teszik, mert a gazdák a magas kamatokban már úgy is régen visszafizették a tőkét. Felhozta, hogy hiába van árverési tilalom, a Földhitelintézet nemrégén több kisgazdát árverezett el ezen a vidéken. A gazdaközönség ma képtelen fizetni, mert a mai terményárak mellett bevételei jóval kevesebbet tesznek ki, mint a köztartozásainak és adósságai kamatainak az összege. Ilyen állapot mellett csak elpusztulni lehet. Hasonló értelemben szólalt fel *Fülöp Gábor* és *Vallyon**

Ignác, majd a gyűlés izgalmas hangulatban ért véget.

Január hó 30-án *Tizzasüly* községben tartott gyűlést a Faluszövetség a község háza tanácstermében. A központi kiküldött előadása után elhangzott felszólalások rámutattak arra a nagy nyomorra, amelyben a község kisbirtokosai és munkásai élnek. Mintegy *130* *ellátatlan család életmezése a legnagyobb nehézségbe ütközik, a község maga is eladósodott és nincs fedezet az inségesek segélyezésére. A község tehetősebb, nagyobb birtokosai nem vesznek részt anyagi viszonyaikhoz képest a társadalmi segítség munkájában. Az ugynevezett „proletár“ (OFB) földek körül is sok baj van. A község legrosszabb részén osztották ki ezeket a földeket 500—600 pengős áron, amelyek a bevett mag kétszeresét is alig termik meg. Hasonlóképpen járt a község a részére kihalított közlegelővel. Ezek terheit sem a község, sem pedig a juttatott kiségzisztenciák fedezni nem tudják. A község lakosai teljes fizetéképtelenség előtt állnak, mert a készpénzben teljesítendő kifizetések köztartozásokra és adósságaik kamataira, messze meghaladják a mai nyomott terményárak mellett elérhető összes készpénzbevételeiket.*

Egységes, egyöntetű agrárszervezkedés!

Földmivelő népünket a mai nyomorúságos helyzetéből való kivételét ut megépítéséhez, mult cikkünkben a legsürgősebb teendőnek az *erőteljesebb agrár- és szövetkezeti alapon való szervezkedést* jelöltük meg.

Ez a szervező munka hála Istennek, megszakítás nélkül folyik — a kommunizmus idejét leszámítva — több, mint ötven év óta, de néhány esztendeje nem elég erőteljes és valljuk be őszintén, meglehetősen szétágazó is. A harminc-harmincöt éven felüli, vagy régibb multtal dícesekevő agrár- és szövetkezeti központok mellé újak alakultak, köztük olyanok is, amelyeknek anyagi erőforrása bővebb, mint a régieké, ezek is mind iparkodnak sikereket elérni, így sokszor megtörténik, hogy utjaik kereszteződnek és egyik a másik hatását lerontja, eredményeit kisebbiti. Legfőbb ideje volna tehát, hogy *egységet, egyöntetűséget teremtsünk a gazdatársadalmi szervezkedés munkájában.*

Hogy érhetjük ezt el? Szerény nézetünk szerint nem is volna tulnehéz ennek a megvalósítása. Üljenek össze a nagyobb agrárszervezetek és altruista szövetkezetek vezetői és félretéve minden mellétekintetet, minden féltékenykedést, kikapcsolva minden politikai szempontot, állapodjanak meg egy *közös szervező programban*. Minden intézmény a maga anyagi erejéhez mérten, járuljon hozzá a költségekhez, adjon a munka kezdetéhez megfelelő munkaerőt mindaddig, amíg sikerül minden községben az arra legalkalmasabb egyéneket, — különösen a falu értelmiségét — a szervezkedés számára megnyerni és kinevelni.

Egy dolog kétségtelen, hogy tudniillik rosszat nem akarunk. Legfőbb célunk az elernyed, csüggedt földmivelő népünk önbizalmának visszaállítása, megrögzítése a lelkekben annak a tudatnak, hogy minden községnek, járásnak elsősorban magának kell a felgyülemlett bajokat orvosolnia, amire legjobb mód a társulás, az egyetértés, a közös vállvetett munka, az anyagi és erkölcsi erők egyesítése.

Ennek a szervező munkának a nyomán egyhamar nem fognak létesülni „népmentő“ nagyszabású gazdasági vállalkozások. De nincs is rájuk szükség. A meglévők el tudják végezni a népjólét előmozdítására irányuló összes gazdasági feladatokat. Óva is intünk mindenkit, hogy az erőteljesebb agrárszervezkedés háttérül ilyesmit gondoljon. A legutolsó hét-nyolc esztendő ilyen hangzatos jelszavakkal megindult, agrárcélokot szolgálalni hivatott gazdasági

vállalkozásai eléggé intő és tiltó például szolgálhatnak mindenkinek. Ezek nagyrésze már elenyészett, vagy legalább is az enyészet útján van. Majd eljön lassankint az ideje annak, hogy a magyar mezőgazdaság is rászorul új célu gazdasági szervezetekre, hiszen egész mezőgazdaságunk rendje átalakulóban van, az értékesítést is hovatovább új alapokra kell fektetni. Ez azonban ma még mind

A hollandi baromfikiállítás díjazott tyukja.

csak a jövő feladatai közé tartozik s azokat mindaddig meg nem tudjuk oldani, míg az egész magyar gazdasági helyzetet a mai csüggedt, elalélt állapotából fel nem rázzuk.

Ennek elérésére van szükség az országos gazdasági társadalmi és szövetkezeti szervezetekből kiinduló egyöntetű, közös szervező munkára, propaganda tevékenységre.

Felmerül már most az a kérdés, hogy annak a munkának melyik szervezet legyen a központja? Ennek az eldöntése nem mi ránk tartozik. Ezt döntsék el akkor, amikor az országos testületek leülnek a kérdés megbeszélésére végezt a közös tanácskozási asztalhoz.

Végül még csak annyit, hogy ma a nyomtatott betűnek éppoly varázsa van, mint az élőszónak, feltétlenül gondoskodni kell tehát életképes, a földmivelő nép gondolkodásához simuló, bátor, szókimondó agrár- és szövetkezeti lapokról és egyéb sajtótermékekről. (D. Cs. Ö.)

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

Január hó 26-án a képviselőház a kisebbségi képviselők kívánására egyetlen napra összeült és azután folytatta szünetét, az eredeti elhatározásnak megfelelően, február hó 4-ig.

Az ülésen Friedrich István okolta meg, hogy miért kívánták a Ház összehívását, de beszédének túlnyomó részében a népjóléti minisztérium kivizsgálás alatt álló ügyeivel foglalkozott. Utána Lányi Márton utasította vissza az ellenzéki képviselők támadásait, majd Peyer Károly mondott beszédet, melyet olyan uszítással fejezett be, hogy az elnök beszédének ezt a részét töröltette a naplóból. Bessenyei Zenó tiltakozott az ellen, hogy a kisebbség a szenvedésekből politikai tőkét kovácsol. Eckhardt Tibor pedig elítélte Peyer Károly kijelentéseit. Végül az elnök az ülést elnapolta február hó 4-ig.

Mayer János a földmivelésügyi bizottság elnöke.

A képviselőház földmivelésügyi és igazságügyi bizottsága január hó 28-án ülést tartott, melyen a földbirtokrendezés befejezése végett szükséges rendelkezésekről szóló törvényjavaslat módosítását tárgyalták. A javaslat lényege az, hogy az állam az ingatlanelidegenítő joggyűjtet tudomásulvételét akkor is megtagadhatja, ha az elővásárlási joggal nem él.

A tárgyalás megkezdése előtt a földmivelésügyi bizottság elnökévé Mayer János ny. minisztert választották meg. Ezt a tisztelet Ivády Béla töltötte be miniszterként történt kinevezése előtt.

A kenyérárak maximálása lehetővé válik.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a törvényhatóság első tisztviselőjének kötelességévé teszi, hogy amennyiben a kenyérárak aránytalanul emelkednek, az árak megfelelő leszállítása iránt indítson tárgyalást a sütőiparosokkal. Ha a tárgyalások eredménytelenek maradnak, akkor a kereskedelemügyi miniszter a legmagasabb ár megállapítása iránt előterjesztést tesz a minisztertanácsnak.

200 ezer pengő a takarmányhiány enyhítésére.

A kormány 200.000 pengős, egy esztendő alatt visszafizetendő kölcsönt folyósított a takarmányhiány enyhítésére. A kölcsön kiutalásánál fejlettebb állattenyésztéssel bíró, főként dunántúli vármegyék jönnek tekintetbe. A kölcsönakciót az Országos Központi Hitelszövetkezet bonyolítja le.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A japán-kínai „hadüzenet-nélküli” háború. A japán-kínai háborúskodás új fejezethez érkezett. A japán hadiflotta egy része megjelent a legfontosabb kínai kikötőváros, a két és fél millió lakosú Sanghai előtt és miután a kínaiak csak vonakodva kívánták teljesíteni a japánok követelését, nevezetesen a japán-ellenes egyesületek feloszlatását, a japán alattvalók bántalmazásának és a japán áruikképek bojkottjának megszüntetését, Siozava japán tengernagy katonaságot szállítottatott a partra és

megkezdte a város megszállására irányuló előnyomulását. A város körül felvonult kínai haderők természetesen nem nézték tétlenül a japán offenzívát és a két fél között kitört a harc. A japánoknak rövidesen sikerült Sanghai külvárosát, Sapei-kerületet elfoglalniok. A harcok folyamán a hadihajók ágyui, de főként a japán repülőgépekről ledobott bombák óriási pusztítást, tüzvész és rombolást okoztak a városban. Súlyossá teszi a helyzetet Sanghai ugynevezett nemzetközi városrésze, mely az angol, amerikai, továbbá francia iparvállalatok és bankok székhelye és amelyet nemzetközi rendőrség véd. Félő ugyanis, hogy a harcok folyamán a japán haderők átlépik a nemzetközi városrész vonalát, mely azután nemzetközi bonyadalokkal fenyeget. Amerikában nagy izgalommal kísérik a fejleményeket és már hadihajókat is küldöttek Sanghaiba.

És vajjon mi történni ezalatt Genben, a Népszövetség tanácsülésén? A két háborúskodó fél megbízottja vádakot szór egymás kormányára és aztán a Népszövetség tanácskozik... tanácskozik eredmény nélkül.

Külön érdekessége a japán-kínai háborúnak, hogy „hadüzenet” még nem történt. A háborút hadüzenet nélkül folytatják részint Sanghaiban, részint Mandzsuriában azok a felek, akik aláírták az ugynevezett Kellogg-paktumot és ünnepelesen elismerték, hogy a háború erkölestelen módja a visszásságok elintézésének.

A világ szeme most a távoli Keleten függ, vajjon nem ott zajlik-e le most egy újabb világháború előjátéka?

Borah szenátor a trianoni békediktátum ellen. A Szabadság című Clevelandban megjelenő magyar napilapnak adott nyilatkozatában Borah szenátor, a magyarság lelkes barátja, hevesen tiltakozott a trianoni szerződés ellen és többek között kijelentette, hogy a trianoni szerződés se nem tisztességes, se nem igazságos, se nem hasznos, mert az nemcsak esztelen és méltánytalan, hanem károsnak fog bizonyulni azokra is, akiknek látszólag kedvezni kíván. Borah szenátor hangsúlyozta, hogy a központi hatalmak közül Magyarország ellenezte leginkább a háborút, Tisza annak idején tiltakozott ellene.

Szövetkezeti nap Göncön.

A Károlyi Sándor gróf születésének százéves fordulójára alkalomával rendezett ünnepségek sorozatának méltó befejezése volt az a szövetkezeti propaganda-nap, amely vasárnap, január 24-én folyt le Göncön, abban a községben, melynek lakosságához intézett levelében harminc évvel ezelőtt fogalmazta meg a magyar agrárszövetkezeti mozgalom apostola a kizemberek védelmében szövetkezeti és agrár programját. A nagygyűlésen a Hangya-központ, valamint a többi szövetkezeti és gazdasági érdekképviselet jelentek meg, s ez alkalomból kiáltvánnyal fordultak a magyar gazdasági adalathoz, kifejtve közös agrár programjukat, amelynek egyik sarkalatos pontját: a kisgazdaságok termelésének és terményértékesítésének szövetkezeti alapon való megszervezését a lehető legrövidebb időn belül meg akarják valósítani.

A budapesti vendégeket a község határában lovasbandérium fogadta. Délután Zichy Aladár gróf, a Hangya elnöke, a Hősök Emlékszóbrát koszorúzta meg a község egész lakosságának jelenlétében, majd a kulturház nagytermében megkezdődött a nagygyűlés, amelyet Farkas Elek ref. lelkész, a gönci szövetkezet ügyvezetőjének üdvözlő szavai után Zichy Aladár gróf nyitott meg. Indítványára a nagygyűlés elhatározta, hogy táviratilag üdvözlő a Kormányzó Urat, Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt, Korányi Frigyes báró, Ivády Béla és Kenéz Béla minisztereket. Ezután Balogh Elemér, a Hangya vezérigazgatója kifejtette, hogy a mai válságban legrövidebb idő alatt megoldható és a legsürgősebb feladat a termelésnek és az értékesítésnek megszervezése a kisgazdák körében szövetkezeti alapon. A Hangyának eddigi, ezirányú munkáját az ország gazdaközönsége nagy megértéssel fogadta. Felolvasta ezután a Hangya-szövetkezetek és az agrártársadalmi érdekképviseletek közös kiáltványát. Ezután Hunyady Ferenc gróf ünnepi beszédében rámutatott arra, hogy a Károlyi Sándor gróf után kell haladnunk, mert csakis a szövetkezeti önségély, a szövetkezeti összetartás adhatja meg a gazdasági adalathoz azt az erőt, mellyel a mai nyomorúságot le tudja küzdeni.

Ezután a kiáltványt kibocsátó intézmények képviselői szólaltak fel, majd Balogh Kálmán cégvezetőnek a Hangya tojás- és baromfi-, valamint más mezőgazdasági termények értékesítésére irányuló tevékenységét ismertető előadása következett. Végül Lacza János szentszéki tanácsos, gönci plébános tartott lelkes záróbeszédet.

MEZŐGAZDASÁG

Tájékoztató a tej és tejtermékek forgalmáról.

Irta: Szanyi István, kir. fővegyész.

A mindennapi kenyér mellett a tej, vaj, túró, tejföl és a sajt az emberiség legrégebb, legáltalánosabb és talán a legtáplálóbb eledel közé tartozik. Azonban nemcsak fontosak és szinte nélkülözhetetlenek ezek, hanem kényesek, könnyen romló és hamisíthatók is. Ezért forgalombahozatalukat és árusításukat rendeletek szabályozzák. Vonatkoznak a hatósági intézkedések a tej és tejtermékek természetes mivoltára, hamisíthatatlanságára, tisztaságára és összetételére, valamint az egészségügyi szempontokra is. A rendeletek senkitől sem kívánnak lehetetlent, de feltétlenül védeni kell a tájékozatlan fogyasztók érdekeit is a gyenge minőségű, vagy hamisított árukkal szemben.

Ha kellő gondossággal, tisztasággal és lelkiismeretességgel történik a fejtés, tejkezelés és a tejtermékek készítése, úgy soha sem lesz a termelőnek és az árusnak a hatósággal ügye-baja. A fogyasztó sem fog panaszkodni, mert tiszta és izletes, valamint teljes tápértékű tejet és tejterméket vásárolhat.

Ezért célszerű rámutatni arra, hogy mennyire fontos az elővigyázat, a tisztaság és a gondosság. Másrészt a termelőnek, kereskedőnek is ismernie kell azokat a kívánalmakat, amelyeket a hatósági intézkedések rendelnek el. Végül a vásárlónak is tudnia kell, hogy mire ügyeljen és hogyan kerülheti el károsodását.

Mindig két elv lebegjen szemünk előtt! Először az, hogy munkánk, fáradságunk gyümölcsét lássuk: vagyis hozzá juthassunk a tisztességes haszonhoz. Másodsor azonban ügyeljünk arra, hogy senkinek csalódást, kárt és veszteséget ne okozzunk gyenge, vagy rossz árunk eladásával.

Legyen ezért minden eladásra szánt termékünk és termékünk friss, romlatlan, egészséges és hamisítatlan minőségű, valamint teljes tápértékű! Így tele kosarunk hamar kiürül a piacon, erszényünk pedig a jól csengő pengőkkel telik meg. A városi lakosnak sem lesz panasz a tej és tejtermékek minőségére és a megfelelő árat szívesen fizeti meg.

Amíg a tej és termékei a tehénből a fogyasztó asztalára kerülnek, némi kezeléssel, néha több kézen mennek keresztül. Így sok lehetőség nyílik a szennyeződésre, megromlásra és hamisításra.

A tisztátalan és rossz fejtés, tejkezelés, valamint a hanyagság és tudatlanság, továbbá a túlzott nyereségvágy lehet az oka, hogy a tej és termékei elveszítik ízletes és kívánatos mivoltukat, valamint tápértékükben is megfosztóznak.

A romlott és hamisított tej nemcsak anyagi kárt okoz a vásárlóknak, hanem betegséget is idézhet elő. A csecsemőknél és a gyermeknél néha súlyosabb váló bélhurut, sok esetben a szennyezett és vízzel hamisított tejtől eredhet.

Első és legfontosabb szabály a fejtésnél, tejkezelésnél és a tejtermékek készítésénél a feltétlen tisztaság és körültekintő gondosság.

Fejteni csak egészséges egyednek, tiszta ruhában, vagy legelőn tiszta költényben és szappannal mosott kézzel szabad. Legyen tiszta az istálló, a tehén és a fejedény is. A fejtés alatt nem szabad a teheneket kefélni, tisztítani, sem az istállót seperni. Fejtés előtt a tőgy nedves ruhával letörölnendő. A fejtés első sugarát ne engedjük a fejtőkébe folyni, mert az piszkos, tisztátalan. *A kifejt tejet azonnal vigyük ki az istállóból, tiszta, fehér ruhán szűrjük át és tiszta ruhával letakarva, hűvös helyen tartjuk.*

A fejtésről még annyit, hogy a tehén tőgyét mindig egyfolytában és teljesen az utolsó csopig ki kell fejteni. Ezáltal tehenünk nem romlik el, másrészt tejünk mindig teljes zsírtartalmu lesz. A tejben ugyanis a fejtés kezdetén kevesebb, a végén pedig sok a zsír. A piacon, vagy a csarnokba ezért csak olyan tejet szabad vinni, amelyben az egész fejtés benne van. Borjúnevelésnél is legjobb, ha két csecseimbót teljesen kifejtünk és a másik kettőt engedjük át a borjúnak. Így a növevények állat sem betegszik meg a túlzott zsíros tejtől.

A jelenleg érvényben lévő földművelésügyi miniszteri rendelet szerint a tejeskannán a tej minőségét jól olvasható betűkkel, feltűnő módon és el nem távolíthatóan fel kell tüntetni. Vagyis jelezni kell, hogy a tej teljes-e, vagy fölözött-e. Vonatkozik ez természetesen a tejeskannákban, élelmiszerüzletekben eladásra

Mikulásnak öltözött emberek csinálnak propagandát Párisban a francia iparcikkeknek.

kerülő teje is. A kannára, vagy tartályra tehát a kereskedő, tejesarnokos is a vevő által könnyen olvashatóan helyezze el a megfelelő jelzést.

A rendelet által megkívánt jelzések:

1. „Teljes tej.”
2. „Részben fölözött tej.”
3. „Teljesen fölözött tej.”

1. „Teljes tej” az egészséges tehéntől megszakítás nélküli fejtéssel teljesen kifejt, édes és romlatlan tej, amelyből semmi elvéve nem lett, sem ahhoz idegen anyagot nem tettek. Zsírartalma legalább 3.3% legyen. Ez azonban nem jelenti, hogy magasabb zsírtartalmu tej eladása nem okozhat büntetést. Mert — ha megállapítható a vízezés, vagy a fölözés például istállópróbával — a 3.3%-nál zsirosabb tejnek teljes tejként való eladása is büntetett. Az Alföldön a „teljes tej” átlagos zsírtartalma 4% körül van.

2. „Részben fölözött tej” az, amelynek zsírtartalma legalább 2%.

3. A „teljesen fölözött tej” zsírtartalma 2%-on aluli.

Ha a tejeskannán semmiféle felírás, jelzés nincs, a benne lévő tej mindig teljes tejként tekintetik.

Miután tehát többféle minőségű és így különböző tápértékű tej kerülhet eladásra, a vásárló minden alkalommal gondosan nézze meg és olvassa el a tejeskanna felírását. A fölözött tej ugyanis kisebb zsírtartalma következtében kevésbé tápláló. Így a fölözött tej csak kisebb áron vásárolható meg, mint a teljes tej. Ha például a teljes tej literenkénti ára 20 fillér, úgy a fölözött a zsírtartalom szerint csak 5—14 fillért ér. A piacon tehát a fogyasztó a saját jól felfogott érdekében igen ügyeljen arra, hogy van-e felírás a tejeskannán és milyen. A fölözött tejt még akkor se adja meg a teljes tej árát, ha az árus bizo-

nyitgatja, hogy a kannában teljes tej van. Ha teljes tej van a kannában, miért „földrött” a jelzés?

Tejet házhoz vinni csak a vevő megrendelésére szabad. Tehát tejjel házalni tilos. Mindenkinél, aki tejet, vagy tejtermékeket visz eladásra, személyazonosságát igazolvány legyen.

A kannában lévő tejet minden kimérés előtt alaposan fel kell keverni, hogy a zsír egyenletesen keveredjék el az egész tejben.

A tejtermékek készítésénél is a tisztaság és gondosság a fő követelmény.

A tejfel összegyűjtésénél ne merítsük nagyon mélyre a kőcsöbe a földrött kanalat, hogy alvadék ne jusson a tejbe. A tejfel ugyanis, mint neve is mondja, nem aludt tej, hanem a tej főle, zsíros része. Az aludt tejjel kevert tejfel nemcsak a vevőket riasztja el, hanem hatósági mintavétel esetén büntetést is okozhat.

A turóöntést se hagyjuk a hetipiac reggelére. Így elég idő lesz arra, hogy a savó feleslege kicsurogjon. A savó tökéletesebb eltávolítása céljából jó néhányszor a turós zacskót kézzel összenyomni. A fogyasztó ugyanis nem szereti a savódus turót, de a nagyon szárazat sem. Ezért az aludt tejet nem célszerű nagyon felmelegíteni. Ha géppel földrött tejből készült turót akarunk eladni, úgy a kosárra egy kis táblácskát tegyünk „savány tehénturó” felirással. Így a vevő látja, hogy mit vesz és a hatóság sem indít eljárást a teljesen zsírtalan turónak jelzés nélküli árusításáért. A vevő a piacon nyomja kissé össze a turós ruhát. Ha ekkor a savó erősen folyik ki, ne vegye meg, mert igen sok a savó benne.

Ha a vaját kanállal kissé megnyomjuk, legfeljebb egy-két csepp írónak szabad kigyöngyözni. Ha több csepp jön elő, a vaj nagyon író, nem lehet jól kidolgozva, kigyurva. Az ilyen vaj kisebb tápértékű és hamar romlik is. Ezt tehát nem célszerű megvenni. *A túlsok író tartalmú vaját forgalomba hozni nem szabad, ezért büntetés jár.*

Sem a tejbe és tejfelbe kézzel belenyúlni, sem a vaját, turót fogdosni nem szabad. Ez egészségtelen és izléstelen. De nem is gusztyos az a tej, amelybe valaki beleivott, vagy az a tejfel, amelybe más az ujját dugta. Ha a vevő meg akarja ízelni a tejet, tejjelt, stb., hozzon magával tiszta kanálkát és azzal kóstoljon. Ép így nem szabad a tejjelt a merőedényéből ujjal kikortorni sem.

A piúcon a tejet, tejjelt gondosan védjük a portól, piszoktól. Tartsuk ezért lefedve a kannát, tejszeles fazekat. A turót is gondosan takarjuk le. A vaját pedig csomagoljuk zsirpapírba. Így tisztán őrizhetjük azt meg. Attól a termelőtől és árustól, aki tisztán tartja és kezeli árúit, szívesebben vásárolnak, mint a hanyagtól. A tisztaságot nem kedvelővel bizony megtörténhetik, hogy hazafelé is nyújtja fejét a „bú” és az el nem adott „tejhason” sulya.

Amint savanyú, piszkos és bűzös tejet nem szabad eladni, éppúgy tilos van romlott, keserű, vagy erjedt tejjelt és penészes, kellemetlen szaga és nyálkás turót vinni a piacra. Ezáltal bizony elmaradnak a vevők. A szennyezett és romlott árúkat pedig a hatóság elkobozza, megsemmisíti és a megérdemelt büntetés sem marad el a kihágási eljárás végén.

Tiszta legyen a tejeskanna és a tejszeles fazék, valamint a turós ruha is. Vaját és turót újságpapírba nem szabad csomagolni. Tejet pedig boros üvegben ne vigyünk a piacra. Kannánk ne legyen rozsdás! Tilos a horganyzott, vagy más ártalmas fémből készült tejesedények használata is. A horganyzott bádogból készült kannában lévő tejtől gyomorrontást, bégzőresőt is lehet kapni.

A kereskedelem egyik sarkalatos tétele: ki mit kap, azért tartozik. A termelő és az árus jó pénzt kap, tehát tartozik kifogástalanul tiszta, jóízű és teljes tápértékű árut adni. Így kívánja ezt a rend és az igazság.

Minden munkánkban ne a büntetéstől való félelem, hanem az igazság szeretete és embertársaink megbecsülése vezessen bennünket. Így állandó és biztos keresetre tehetünk szert árunk eladása folytán. Nem is ér bennünket büntetés sem. Ok nélkül különben senkit sem szégyenítenek meg azzal, hogy nevét dobzóval hirdetik ki, mint élelmiszerhamisítót.

Ha a termelőnek, árusnak, kereskedőnek, vagy a fogyasztónak bármiféle panasa volna az élelmiszerekkel kapcsolatban, vagy felvilágosításra, szaktanácsra volna szüksége, forduljon bizalommal a vegyikísérleti állomáshoz. Bárminő élelmiszer-forgalmi, mezőgazdasági, takarmányozási, stb. kérdésben ingyen nyerhet bőséges tájékoztatást, tanácsot. A vegyikísérleti állomások egyik feladata ugyanis a mezőgazdasági, élelmiszeripar és

a kereskedelem, továbbá a fogyasztók segítségére lenni, valamint elősegíteni a gazdaságos termelést, utbaigazítást adni; védeni az igazat, de üldözni és büntetni a hamisságot, a hamisítót.

A magyar királyi földművelésügyi minisztérium elsősorban a mezőgazdasági, a termelő és a kiskgazdák érdekeinek védelmére létesítette a mezőgazdasági vegyikísérleti állomásokat. Ezenkívül azonban minden más anyagvizsgálatra, anyagminősítésre szolgalmat műszerrel is felszerelte, hogy a kereskedelem és ipar, valamint az egyes emberek, a fogyasztók is sok kérdésben igénybevehessék a vegyikísérleti állomások kémiai, fizikai és mikroszkópiai vizsgálatait.

Sok esetben előfordulhat ugyanis, hogy valamely termelvény, vagy ipari cikk, vagy más anyag minőségéről, összetételéről, hasznos, vagy ártalmas alkotórészeiről kellene valamit megtudni. Mivel senki sem mindentudó és az anyagok belsejébe sem lehet belátni, feltétlenül szükséges a vegyvizsgálat, amit a vegyikísérleti állomások végeznek. Nemcsak célszerű, hanem legtöbbször hasznos jelent a vegyikísérleti állomásokat felkeresni és azok vegyvizsgálatát, anyagminősítését, szakvéleményét és szaktanácsát kikérni.

Vegyikísérleti állomások vannak hazánkban a következő városokban: Budapest, Debrecen, Győr, Kaloosa, Kecskemét, Magyaróvár, Miskolc, Pécs, Sopron, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely és Ujpest.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDÁRSADALMI HIREK

Kedvezményes utazás a tenyészállatvásárra.

A kereskedelemügyi miniszter az OMGE kérésére az 1932. március 17—21. napjain tartandó mezőgazdasági kiállítás és vásár megtekintésére felutazó közönség részére 50 százalékos kedvezményt biztosított a m. kir. államvasutakon és az annak kezelésében levő helyiérdekű vasutakon. A kedvezményeket megajánlja a Duna-Szára-Adriai Vasúttársaság, a Szeged-Csanádi Vasút, a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút, a Mohács-Pécsi Vasút, a Nyiregyháza-Érdéki Kisvasutak, a Ceglédkörnyéki Gazdasági Vasút, továbbá a hazai dunabajzási vállalatok is. Kedvezményes utazásra jogosító igazolványt az OMGE mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától, Budapest, IX., Közttelek-utca 8. kell kérni. Az utalvány ára egy pengő. Az igazolvány igénybevétele nincs korlátozásához köve, tehát nemcsak az OMGE-tagok kérhetnek kedvezményes utazásra igazolványt. Mivel kétféle igazolvány van — zöld az állami és helyiérdekű vasutakra, rózsaszínű a Déli Vasútra — ezért pontosan meg kell jelölni, melyik vasúti vonalat akarja az igénylő használni. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 11-től 21-ig, a visszautazásra pedig március 17-én délután 4 órától 27-ig érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályban feljogosít 50 százalékos kedvezményre, olyanformán, hogy Budapestre egész menetjegy váltandó, amely a kiállításon lebellyezett igazolvánnyal együtt díjmentes visszautazásra jogosít. Az utazást megszakítani nem lehet és a visszautazás csakis a felutazás vonalán történhet.

Kedvezményes tenyészállatbeszerzési hitel a mezőgazdasági kiállításon.

A földművelésügyi minisztérium az OMGE előterjesztésére jutalékos tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett, a tenyészállatvásár forgalmának emelése céljára. A hitelt kamatok nélkül, mindössze évi 1 százalékos jutalékkal terhelve, két részletben lehet megfizetni: az egyik felét 1932 november 30-ig, a másikat felét 1933 szeptember 1-ig. A lebonyolítást az OKH látja el. Azok a magántenyésztők, akik ezt a hitelt igénybe akarják venni, igényüket legkésőbb február 15-ig jelentésként be a vásár rendezőségének (Budapest, IX., Közttelek-utca 8.) s a szükséges személyi adatok mellett azt is közölnék, hogy tagja-e valamelyik OKH kötelekbe tartozó hitelszövetkezetnek, vagy melyiknek a körzetében laknak s röviden ingatlan és ingó vagyonuk, valamint terheik összegét is közölnék. A bejelentéseket az OKH bírálja el és mivel erre a célra csak nagyon rövid idő áll rendelkezésre, a határidő megtartása és az adatok hű közlése igen fontos. A költségek és közbirtokosságok a rendes formájú állami hitelben részesülnek, amennyiben azt az illetékes magyar kir. gazdasági felügyelőség útján kéri.

Rendelet a sertépestis ellen való oltásokról.

A földművelésügyi miniszter valamennyi törvényhatóságához körrendeletet intézett a *sertépestis elleni szimultán oltást szabályozó rendelet módosítása tárgyában*. A körrendeletben a miniszter a szimultán oltásokkal elért gyakorlati tapasztalatok alapján, valamint ezeknek az oltásoknak kellő időben végezhető érdekében megengedi, hogy a *sertépestis elleni szimultán oltások engedély nélkül legyenek végezhetők*.

Megoperálták Gömbös Gyula honvédelmi minisztert.

Gömbös Gyula honvédelmi minisztert január hó 25-én, délnél mandulagyulladásban megoperálták. A miniszter az operáció után hazatért lakására, ahol zavartalanul folytatja munkáját és referenseket is fogadott. Egynapi pihenés után Gömbös Gyula ismét megjelent minisztériumában.

Csongrád vármegye tiltakozása székhelyének áthelyezése ellen.

Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága a napokban rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen behatóan foglalkozott *Magyar Zoltán* egyetemi tanár, kormánybiztosnak azzal a javaslatával, hogy Csongrád vármegye székhelye *Szentesről Szegedre* helyeztessék át. A közgyűlés legerősebben állást foglalt a tervezet megvalósítása ellen, amely a megyei lakosság nyolcvan százalékát az eddigini hátrányosabb helyzetbe juttatná. A közgyűlés során felszólalt *Schandl Károly* dr. nyugalmazott államtitkár, országgyűlési képviselő. Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja, aki nagy beszédben tiltakozott a vármegye székhelyének áthelyezése ellen. *Schandl Károly* javaslatára a *törvényhatósági bizottság elhatározta, hogy felterjesztéssel fordul a miniszterelnökhöz, amelyben kéri, hogy a megyeszékhelyek áthelyezési tervezetét ne is vegyék tárgyalás alá*. A közgyűlés ezután egyhangú lelkesedéssel üdvözölte *Borah* amerikai szenátort a magyar békervevő érdekében tett nyilatkozatait.

Hadirokkantak a miniszterelnöknél. A hadirokkantak népes küldöttsége kereste fel január hó 26-án, este *Károlyi Gyula* gróf miniszterelnököt. A küldöttség vezetője *vitéz Árvátfalvi-Nagy István* memorandumot nyújtott át a miniszterelnöknek, amelyben a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ügyének mielőbbi, törvényhozási rendezését kéri. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy *mint harcotart járt ember, egyúttal érez a hadigondozottakkal s megígérte, hogy a rokkantkérdés törvényhozási rendezését előkészíteti*. Végül kijelentette, hogy a felmerült panaszokat tőle telhetően orvosolja.

Új gazdasági tanácsos. A Kormányzó Úr *Ivódy Béla* földművelésügyi miniszter előterjesztésére *Mahács Mátyas* kertészeti intézeti igazgatónak a hazai mezőgazdaság felkészítése körül szerzett érdemei elismerésül a *magyar királyi gazdasági tanácsosi* címet adományozta.

Hatvannegy emberrel elsüllyedt egy angol tenger-alattjáró. Az angol haditengerészet „M 2” számú tenger-alattjárója január hó 26-án, délelőtt 10 órakor géphiba következtében *Portland* kikötőjének közelében elsüllyedt. A szerencsétlenség után több hajó sietett a szerencsétlenség helyére és kutatni kezdték a tengeralattjárót. A kutatás nem járt eredménnyel, mert a tengeralattjárót két napi keresés után sem találták meg. Az elsüllyedt hajón hatvannegy főnyi legénység volt. A legénység az oxigénkészlet elfogyása után, amely negyvennyolc óra alatt következett be, megfulladt. Az angol haditengerészet a szerencsétlenül járt tengerészeket az angol nemzet hősi halottjainak nyilvánította.

Elfogták a kispesti vendéglős gyilkosait. A budapesti államrendőrség detektívvel egy héttig tartó nyomozás után elfogták a meggyilkolt *Lukács Béla* kispesti vendéglős gyilkosait. *Sztaniszlavszki József* 26 éves asztalos, *Kaba Gusztáv* 22 éves bádogos és *Nikodein József* 22 éves safför személyében. A gyilkosok lesserelt katonák, akik természetellenes barátságot tartottak fent *Lukács Béla*val. Vallatás alkalmával elmondották, hogy a gyilkosságot *Sztaniszlavszki és Kaba* követték el, akik ólmossal ütötték agyon a vendéglőst. *Nikodein József* a rablógyilkosság idején az utcán örködött. A rendőrség a rablógyilkosokat letartóztatta és átadta a katonai hatóságoknak, ahol lefolytatják ellenük az eljárást.

Megsemmisített a bíróság egy, a gazdára sérelmes tejszerződést. *Benedek Antal* budapesti tejkereskedő szerződést kötött *Veszeli Pál* gyürői gazdálkodóval, hogy *Veszeli* naponta 350 liter tejet szállít *Benedek* részére a nyári hónapokban, 23 és fél fillér, a téli hónapokban pedig 24 és fél filléres áron. *Veszeli* a szállítás alkalmával észrevette, hogy ilyen ár mellett ráfizet a tejszállításra és ezért nem teljesítette a szerződésben vállalt kötelezettségeket. *Perre* került a dolog, amelynek során a járásbíró *Benedek*nek adott igazat és 1373 pengő kártérítést ítélt meg a kereskedő javára. Felelkezés folytán az ügy a törvényszékre került, amely védelmébe vette a gazdát és elutasította a kereskedő kártérítési kérelmét. *A bíróság kimondotta, hogy a tejkereskedő a gazdálkodó tapasztalatlanságát kihasználva, kötötte meg a szerződést és így az érvénytelen*. Az ítéletet a Kuria most helybenhagyta.

Magyarországra jönnek a volt monarchia magyar nyugdíjas tisztjei. Az új nyugdíjtörvény életbeléptetése óta a volt Osztrák-Magyar monarchia külföldön élő magyar nyugdíjas tisztjei közül többen visszaérkeztek az országra. A visszaköltözött tisztiek között első volt *Arz* báró vezéredués, a monarchia volt vezérkari főnöke, akit több magasrangú nyugdíjas tiszt követett.

Falbontó betörők egy budapesti postahivatalban. *Falbontó* betörők jártak január hó 28-án éjszaka Budapesten, a *Margit-körút* 8. számú házban lévő postahivatalban. A betörők a postahivatal alatt lévő szűkkereskedésből kibontották a mennezetet és a részen keresztül behatoltak a postára, ahol a legmodernebb kasszaforuzerszámokkai megfúrták a hivatal páncélszekrényét, amelyből 3620 pengő készpénzt és 50.000 pengő értékű bélyeget raboltak el. A postarablók a páncélszekrény kifosztása után elemekeltek, de szerszámaikat a helyszínen hagyták. A rendőrség a legnagyobb erővel kezdte meg a nyomozást a rablók kézrekerítésére.

Idegbeteg ember botránya egy fővárosi mulatóhelyen. Január hó 26-án, délután botrány játszódott le Budapesten, a *Royal Orfeum* nézőterén. Előadás közben az egyik néző felugrott helyéről, kiáltozni kezdett és *Ottó királyfit éltette*. A különös viselkedésű embert a szolgálatot teljesítő rendőr lefogta és a főkapitányságra vitte. Megállapították, hogy *Schwarz* Arturnak hívják, harminchat éves kereskedő, aki már egyszer ideggyógykezelés alatt állott. *Schwarz* a közelhuliban a *Király Színházban* rendezett hasonló botrányt. A főkapitányságon elrendelték *Schwarz* elmeállapotának megvizsgálását.

Agyonlőtte magát *Schranz Vilmos* tábornok. Január hó 25-én, délnél, Budapesten, a közrendészeti kórházban agyonlőtte magát *Schranz Vilmos* nyugalmazott tábornok. A tábornok hosszabb idő óta betegeskedett és baját a közrendészeti kórházban orvosoltatta. A kórházban kezelték a tábornok feleségét is, akinek állapotát a napokban válságra fordult. A szomorú hír annyira lesújtotta *Schranz Vilmos* tábornokot, hogy *egy órálan pillanatban revolverrel agyonlőtte magát*. A tábornok öngyilkossága igen nagy részvétet keltett.

Áldetektívек segítségével akart szüzdohányhoz jutni két furfangos gazda. *Molnár Kiss András* és *Bodó Mátyas* ószentiváni gazdálkodók a közelhuliban nagyobb mennyiségű szüzdohányt rendeltek két faddi termelőtől. A gazdák abban állapodtak meg, hogy a vételárat a dohány átvétele után fizetik meg. A leveles dohány postalai csomagban, mint *husáru* érkezett. Ószentivánra, levél ki érteben, amelyben a termelők bejelentették, hogy a *dohányért járó pénzt személyesen veszik át*. A két gazda, mivel nem volt pénze a vételár kifizetésére, két munkanélküli szegedi embert fogadott fel, akik mint detektívек lefoglalták a csempészárut. A megijedt termelők a detektívекnek hitt emberek közelétre elmenekültek s így *Molnár*knak nem kellett megfizetniük a dohány árát. A dolog a csendőrség tudomására jutott, amely a *furfangos gazdákat és áldetektívекet őrizetbe vette*. A dohányt természetesen, elkobozták.

Ártalmatlanná tette támadóját egy fiatal leány. *Patai Juliska*, a gyömrői kántor huga, január hó 26-án este hazafelé tartott lakására, amikor egy férfi ugrott elébe és pénzt követelt tőle. A támadó egyik kezével megragadta a leányt, a másik kezében pedig tört szorongatót. *Patai Juliska* nem vesztette el lélekjelenlétét, kicsavarta támadója kezéből a tört, majd pedig egy erős lökéssel a férfit az utmenti árokba dobta. A támadás után a leány hazafutott. Az esetet azonnal jelentették a gyömrői csendőrségnek, ahol nyomozást indítottak a vakmerő támadó kézrekerítésére. *A fiatal leány annak köszönheti megmenekülését, hogy állandóan sportol és így könnyen reagált támadójával*.

Valutaügyben letartóztatott a rendőrség öt kereskedőt. A magyar királyi államrendőrség budapesti főkapitánysága napokig tartó nyomozás után január hó 28-án valutakibégítés miatt letartóztatta *Kell Jakab, Béri Sándor, Hellinger Simon, Weisz Éllás és Bálint Sándor* budapesti kereskedőket. A letartóztatott kereskedők a Nemzeti Bank exportvaluta igazolványaival követtek el visszaéléseket. A nyomozás adatai szerint közel félmillió értékű idegen valutát rejtettek el a letartóztatott kereskedők. A kereskedők ellen a rendőrség eljárást indított.

Agyonlőtte magát egy rendőrfelügyelő, mert áthelyezték. Január hó 28-án reggel Székesfehérvárott agyonlőtte magát *Leposa László* rendőrfelügyelő, a székesfehérvári őrszemélyzet parancsnoka. A rendőrfelügyelő hátrahagyott leveleiben megírta, hogy azért lett öngyilkos, mert *Székesfehérvárról Jászberénybe* helyezték át. A tragikus módon elhunyt rendőrfelügyelőt az államrendőrség a maga halottjának tekintette s igen nagy részvétellel temették el.

4 százalékos kamattal nyújt kölcsönöket házépítésre. házvetelre, tanyai birtok vételére stb. a *Takarékház-Ottont Alapító R-T.*, Budapest IV/V. Eskü-ut 6. Részletes felvilágosítás prospektus ingyen és bérmentve.

Négy évi fegyházra ítélték Timár Áron volt gazdászati századost. A debreceni törvényszék január hó 20-án ítélkezett *Timár Áron* volt gazdászati százados bünygyében, aki a honvédkincstártól 60.000 pengőt sikkasztott és egyéb büncselekményeket követett el. *Timár* visszaéléseit egy tanítónő leplezte le, akinek a százados, családos ember letétre, házasságot ígért és így huszezer pengőt akart tőle kicsalni. A tanítónő feljelentése után a megtartott vizsgálat megállapította a sikkasztást, mire *Timár* letartóztatották. Nyolc napig tartó tárgyalás után a *törvényszék Timárt négyévi fegyházra és tízévi hivatalvesztésre* ítélte.

Egy millió rézkraejr hozományt kapott a cigánylegény. Erdélyben *Agostonfalván* lakik a messze földön híres cigánykirály, *Nikolaj-Ötvös Zsiga*, akinek legényfia, *Racifa* a napokban tartotta esküvőjét egy felvidéki cigányleánnyal. A *lakodalom egy hétig tartott s a vendégek hat hízott ökröt, két borjút, hét disznót és megszámlálhatatlan apróságokat* fogyasztottak el. A víg lakodalmak tizenöt hektoliter bort öntöttek le a torkukon. A holdog apa a fiatal házásoknak *egymillió békebeli rézkraejrt* adott nászajándékul.

Utánozni akarja Matuskát egy hollandus. A holland köz-munkaugyi minisztérium a napokban a következő levelet kapta: „*Gazemberek! Aki lábbal tapossa a keresztény elveket, riselni fogja a következményeket. A páris-amszterdami gyorsvonat nem fog elindulni, Matuska II.*“ A holland rendőrség a levél írójának kézrekerítésére ezer holland forint jutalmat tűzött ki. A hatóság véleménye szerint a különös hangú levél megerősíti azt a feltevést, hogy az *amszterdami gyorsvonatok ellen legutóbb elkövetett merényletek hátterében olaszalak áll, aki utánozni akarja Matuskát.*

Hibaigazítás. Lapunk ezévi 2-ik számában: *Adj az éhezőknek* cím alatt megjelent vers szerzőjének nevét — nyomdahiba folytán — tévesen közöltük. A verset nem *Farkas András*, hanem *Furka András* írta, *Dérványjáról.*

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Február hó 7-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Jásziskér, Kiskunmajsa.

Február hó 8-án, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Bácsalmás, Fehérgyarmat, Irsa, Kenderes, Körmen (sertésvásár bizonytalan). Nagyfűzöd, Poroszló, Rakaca, Sajószentpéter, Tarcal. — **Marha- és kirakodóvásár:** Bő, Zalaszentbalázs. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Dunavecse, Hatvan, Pásztó.

Február hó 9-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Nagyecsed, Pincehely (sertésvásár bizonytalan). Rábacsanak, Zagyvarékás. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Szikszó. — **Kirakodóvásár:** Dunavecse, Hatvan, Pásztó. — **Ló- és marhavásár:** Pápa.

Február hó 10-én, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csapod, Csipkerek (sertésvásár bizonytalan), Dióviszló, Kaposmérő (sertésvásár bizonytalan), Nagyszakácsi (sertésvásár bizonytalan), Városlőd. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Pápa. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagyrákos.

Február hó 11-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csabrendek (sertésvásár bizonytalan), Csepreg, Hajdudorog, Lövő, Nagykálló, Sátoraljaújhely. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Devecser, Mezőkövesd.

Február hó 12-én, pénteken.

Kirakodóvásár: Sátoraljaújhely.

Február hó 13-án, szombaton.

Sertésvásár: Szeged.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Megjelenik-e a „Vasárnap“ német nyelven? (O. I. V.)* — **Felelet:** Nem.

Kérdés: *Milyen trágyát használjak a lucerna alá? (Özv. F. Józsefné, Sándorfalva.)* — **Felelet:** Előtrágyázásnak használjon vegyes istállótrágyát. Gyorsan ható, ló- és sertéstrágya nem alkalmas. Fejtrágyának kisebb területen a második, harmadik évben káposzatrágyát szórjon a lucernára. Nagyobb területen ajánlatos szuperfoszfátot használni.

Kérdés: *1. Milyen vallású József királyi herceg tábornok? 2. Mikor született? (N. L. M., Csoma.)* — **Felelet:** 1. Római katolikus, 2. 1872.

Kérdés: *Honnan kaphatok ingyenpéldányt a Növényvédelem és Kertészet című lapokból? (S. E., Gyömré.)* — **Felelet:** A lapok kiadóhivatala Budapest, V., Kossuth Lajos-utca 11. szám alatt van, a földművelésügyi minisztériumban. Tessék ide fordulni.

Kérdés: *1. Községünkben a marhaállományban elterjedt a tettség, mi az oka ennek és mivel lehet védekezni? 2. Több-ször előfordult, hogy köpülés alkalmával a tejfölből nagyon nehezen lehet vajat köpülni, mi lehet ennek az oka? (P. K., Alpár.)* — **Felelet:** 1. Tettség oka legtöbbször a tisztátalanság. Az istállót ki kell tisztogatni, újra megszelni. Az állatokat petroleumos ruhával dörzsölje. 2. Ennek több oka lehet. Talán nem elég zsírtartalma a tej, amelyen dusabb takarmányozással lehet segíteni.

Kérdés: *1. Baromfiállományom nagyon megritkult. A baromfiak egyre-másra pusztulnak el. Az elhullott állatok közül többnek két hétig fehér hasmenése volt, amely után a baromfi elpusztult, de volt olyan baromfi is, amely a betegség külső jelei nélkül hullott el. Mit tegyek az állatokkal és hogyan védekezzem pusztulásuk ellen? 2. Jól fejlett héthónapos Lincoln kocsmán, mikor pározathatom a kocsát? (H. J., Orosháza.)* — **Felelet:** 1. Tartsa tisztán a baromfiólakat és az állatokat baromfivész ellen oltassa be. Szérumot kaphat a Phylaxia Szérumtermelőtől, Budapest, X., Szállás-utca 7. 2. Egyéves kora után.

Kérdés: *1. Tavasszal a gyümölcsfák virágása idején keményszáru, szürkés színű bogarak jelentek meg a fákon. A bogár a földieper virágján is megjelent s azt elpusztította. Hogyan lehet a bogár ellen védekezni? 2. Mi az oka a cseresznyefa és az őszibarack levele összeszuszogódnak? (P. O., Vízvár.)* — **Felelet:** 1. A fák virágját és a gyümölcsöket a közönséges nyelven, mezel poloskának nevezett bogár lepte el, amely ellen erős permetezéssel kell védekezni. Permetezéshez használhat szulfarolt, almorát stb. 2. Levélmoly ellen hasonlóképp, permetezéssel védekezhet. Jó a gyümölcsfákat alaposan hernyózni és tisztogatni.

Kérdés: *1. Lesz-e a tanítónőképző intézetekben összel felvétel? 2. Hová kell fordulni a felvétel végett? (5043. számú előfizető, Mezőkorárháza.)* — **Felelet:** 1. Az első évfolyamra az eddigi előjelek szerint lesz felvétel. 2. A felvételi kérelmet a növendék, vagy pedig a növendék eltartójának kell megírni és azt az illető tanítónőképző intézet igazgatóságánál benyújtani.

Kérdés: *1. Melyik kenyérnek van nagyobb táplálékértéke, a rozskenyérnek, vagy pedig a buzakenyérnek? 2. Melyik táplálék, a barnakenyér, vagy pedig a fehér kenyér? (Hü olvasó, Jászapáti.)* — **Felelet:** 1. A buzakenyérnek nagyobb a táplálékértéke és könnyebben emészthető. 2. A barnakenyér tápértéke felülmúlja a fehér kenyéret.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

A hét legszebb napja **amiben a névnapok jegyzéke benne van** **A**

(Beküldte Szarka Mariska Győről.)

2. Pótlórejtvény.

— öd	— ál	— ső	— ár
— r	— de	— ád	— lona
— rka	— em	— áb	— út
— ár	— ot	— ró	stb.

(Beküldte Vallyon Klárka Tiszasülyről.)

3. Szórejtvény.

B nemes fém A

(Beküldte Stier József Baranyaszentlőrincről.)

4. Szórejtvény.

E
nyelv

férfinév finn
(— b)

(Beküldte Ifj. Józsa Lajosné Szántay Erzsike Tiszaderzsről.)

5. Pontrejtvény.

S . e . e . s . t . k . m . g . a . t

(Beküldte Vallyon Irmus Tiszasülyről.)

6. Szórejtvény.

fisz futbal

(Beküldte Bánfy Gyula Fővenyről.)

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával a 9-ik számban közöljük.

A 3-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Szibéria, a nagy temető.** 2. Szórejtvény: **Hü előfizető.** 3. Szórejtvény: **Feledhetetlen.** 4. Szórejtvény: **Számológép.** 5. Szórejtvény: **Észak a dél ellen.** 6. Pontrejtvény: **De ki tudnám panaszkodni magamat.**

Helyesen megfejtették: Ifj. Kántor Albert, Stier József, Szánthó István, Idei Irma és Idei Juliska, Tözsér Pista, Ifj. Balogh József, Kardies Ernő, Gábor Ildikó, Szücs Albert, Németh József, Fentős Gyula, Kiss István, Nagy Emma, Kiss József, László Juliska, Sélly Albert, Bernát László, Szekeres János, Tóth Béla, Balázs Józsa, Fehér Imre, Balogh Péter, Szőke János, Tözsér Malvinka.

Jutalomkönyvet nyertek: Tözsér Malvinka (Kondó), Fentős Gyula (Csesztreg), Németh József (Mesztegyő), Szücs Albert (Kisújszállás) és Gábor Ildikó (Kalocsa).

A 4-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, jövő héten közöljük.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaügyi Iroda (M. kir. földmívelésügyi minisztérium, Budapest, Kossuth Lajos-tér 11. sz. II. em. 207. sz.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Egy 24 éven felül magános gazdasági mindenes, évi 200 pengő fizetéssel, lakás, ellátás, mosással felvételik, **Fodermayer Vilmos** p. erdész, Vértes-Tolna, u. p. Tard, Komárom vm. — Egy

rk. vallásu, 48—56 év közötti nős, de család nélküli egyén felvétetik, aki lovat hajtani, tehenet fejni tudjon, továbbá a ház körüli teendőket is elvégezze és 300 négyyszögöl szőlőt és gyümölcsöszt szakértelemmel kezelje. Felesége fejéshez és baromfihoz értsen. Lakás, világítás, természetbeni élemezés és pénzber meggyezés szerint. Utiköltség harmadik hónap végén, fizetéssel együtt lesz megtérítve. Felvilágosítás az **Országos Gazdasági Munkaügyi Irodánál** nyerhető. — **Henc Leó** keres egy nőtlen fiatal tehenészt, aki az állatot szereti és fejni tud, azonnali belépésre. Javadalmazás: lakás, napi egy liter tej és heti 20 pengő. Jelentkezés délelőtt 10 óra után nevezettnél, Budapest, Hungária-ut 96. szám alatt.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 1-én.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

Buza: Tiszavidéki 77 kg-os 13.35—13.95, 78 kg-os 14.50—15.05, 79 kg-os 13.65—14.20, 80 kg-os 13.75—14.30, felsőtiszai, járszági, dunántúli 77 kg-os 12.25—12.40, 78 kg-os 12.40—12.55, 79 kg-os 12.55—12.70, 80 kg-os 12.65—12.80, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 12.50—12.65, 78 kg-os 12.65—12.80, 79 kg-os 12.80—12.95, 80 kg-os 12.90—13.05, pestvidéki rozs 13.45—13.55, egyéb rozs 13.45—13.55, **takarmányárpa** elsőrendű 16.75—17, takarmányárpa másodrendű 16—16.50, felvidéki sörárpa 18—22, egyéb sörárpa 17.50—18.25, **zab** elsőrendű 21.60—22.15, másodrendű 21.15—21.40, **tiszai tengeri** 14.35—14.45, egyéb tengeri 14.50—14.80, **korpa** 12.30—12.50 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzáat vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzáat, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 12.69—12.70, májusra 13.43—13.45, rozs márciusra 14.38—14.40, májusra 14.95—14.93, **tengeri** májusra 14.65—14.62 pengő métermázsánként.

A készárupiac és határidőpác gabonárárt boletta nélkül kell érteni!

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás, finom tésztaliszt 42—46, nullás 41—46, kettős főzöliszt 40—42, négyes kenyérliszt 38—40 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskelemi r.-t. heti jelentése.) Az elmúlt héten is az összes gazdasági magfélék iránt a gazdák részéről jó érdeklődés mutatkozott, de a külföldi kereslet igen csekély. **Lóheremag** szilárd irányzata nem folytatódott, dacára, hogy az országban csak kis készletek vannak; változatlan árak mellett jó forgalma volt. **Lucernamag** alacsony ára következtében külföldön néhány tételt sikerült elhelyezni; a belföldi kereslet is jó, ára nem változott. **Baltacimnag** és **fehérhere** szilárd, **tavasi búkkönynek** a múlt heti árak mellett jó kereslete volt. **Takarmányrépamagban** szintén élénk forgalom volt, de érdeklődés csak fajtiszt, jó csiraképes, megbízható minőségek iránt nyilvánult. — **A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásban:** Repe 25—26, vörös köles 14.50—15.50, vegyes köles 13.50—14, lucerna 75—85, lóhere 155—170, tavasi búkköny 25—27, napraforgó, fehér 24—25, kék mák 73—74 csillagfűrt, fehér 15.50—16.50, Viktoriaborsó 28—32, zöldborsó 28—31 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 13, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakonkoly 13.50, konkolydara 14.50, lenmagpogácsa 20, napraforgópogácsa 18, repepogácsa 14, rozskonkoly 13, rozskorpa 13.25, rozs 12, rozstakarmányliszt 16, szójabab-pogácsaliszt nagyban 28, szójabab-pogácsaliszt kicsiben 30, tökmagpogácsa 23 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 8.60—11, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 7—8.50, muharszéna 10.25—11.50, lucernaszéna 11.50, alomszalma, másodrendű 4.60—5 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 16.50—18.50, hélés szalma átlagárban 8 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.62—0.64, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.62—0.64, 1½—3 éves üszök 0.58—0.61, 1½—2 éves tinók 0.58—0.61, fiatal friss fejős tehén 0.85—0.95 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Borjuvásár. Elsőrendű belföldi szopós borju 0.82—0.90, kivételesen 0.96, másodrendű 0.70—0.80, harmadrendű 0.60—0.68 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör középminőségű 46—56, bika középminőségű 40—46, tehén középminőségű 44, gyengébb 33, bivály 28, növendékmarha 54 fillér élősúlyban kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 72—78, közepes 78—82, nehéz 84—86, keresztezett 82—85 fillér élősúlyban kilogrammonként.

Lóvásár. Csikó 40—75, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 140—500, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 200—310, alárendelt minőségű lovak 30—150, vágólovak 17—150 pengő darabonként.

Gyapju. A hazai piacon a forgalom kész áruban teljesen szünetelt és csak elővételben történt egy-két kezés. Az árak alakulására vonatkozóan teljes a bizonytalanság, főleg azért, mert szó esett annak a lehetőségéről, hogy az ideai gyapjutermsék külföldre való kivitelét teljes egészében beszüntetik.

Husvásár. Marhahas a nyílt piacokon: Rostélyos, vastagbátzsin, felsől, fehér pecsenye, hosszú, gömbölyű felsől 120—240, fartsó, lapocka, puhabátzsin 120—220, szegye, dagadó 80—140, gulyásnak való 60—160 fillér kilogrammonként. — **Borjúhas:** Felszeletelt comb 240—320, sütnivaló 120—280, pörköltnek való 90—160 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhas:** Juhomb 140—160, gerinc, lapocka 100—120, pörköltnek való 80—120, bárányhas hátulja 140—220, eleje 100—160 fillér kilogrammonként. — **Sertéshus:** Friss karaj 180—240, friss comb, tarja, lapocka 140—160, friss oldalas 120—150, füstölt sertéshus, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 160—260, vidéki 200—300, olvasztani való szalonna 124—152, sózott kenyérszalonna 150—180, füstölt 160—180, hárj 130—156, helybeli sertésszár 144—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 180—360, csirke 100—250, káppan 250—450 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 140—180, csirke 180—260, káppan 180—240, hizott ruca 150—180, sovány 140, lud, hizott 140—180, sovány 150, pulyka, hizott 160—220, sovány 140—150, ludmáj 300—800, ludzsír és hárj 180—220 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 10—12, főzőtojás 8—10 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, borbén, darabonként 200—400, ki-fejtve, bőr nélkül 120—140, szarvascomb 200—250, gerinc 450—500, lapocka 140—160, őz, gerinc 600, comb 280—300, többi része 80—100, vaddisznó, gerinc 200—240, comb 200—240, többi része 50—150 kilogrammonként, vadruca 200, fácán 200—350, fogoly 120, fenyvesmadár 90—100 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Hareca 240—360, ponty 140—200, kárász 120—140 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 20—24 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 28—34, lefőlőzött 14, aludtje 100, tejszín 200—300, tejföl 100—180, centrifugált teavaj tömbben 280—320, 10 dekás csomagolásban 320—400, főzővaj 220—280, szedett vidéki 240—280, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 40—70, juhtúró 180—240, kevertúró 140—200, sajt, ementáli, hazai 280—480, trappista, hazai 160—280 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 32—80, borsó, hántolt, feles 44—80, bab, fehér, aprózemű 24—32, nagy szemű 40—120, szines 34—48, finom árpkása 70—100, durva 46—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldszék. A nyílt piacokon: Sárgerépa 10—16, zeller 30—40, petrezselyem 12—20, zoldség 16—20, kalarábé, őszifajta 16—32, karfiol 50—80, vöröshagyma, makói 36—40, közönséges 34—40 kilogrammonként, fokhagyma, zöldjével, esomója 40—80, fehér répa, savanyított 36—40, cékla 16—28, fejeskáposzta, hazai 12—22, sava nyitott káposzta 36—40, kelkáposzta 16—36, kelbimbó 60—120, vöröskáposzta, hazai 24—36, fejesaláta, hazai 4—50, fodrossaláta hazai darabonként 10—14, galambbegysaláta 120—200, toronai, hazai 50—140, bugonya, őszi, róza 16—18, nyári, róza 20—22, Ella 14—16, közönséges 10—12, kifli 24—26, tömör esipergemba 200—300, szárított gomba 600—1500, fekete retek 16—22 kilogrammonként, hónaposretek esomója 12—40, ugorka, esetben savanyított 100—140, vizes 60—80, savanyított paprika kilogrammja 100—140, süttötök kilogrammja 14—20, konzervparadicsom literje 80—100, sóska 180—300, paraj, tisztított 20—36 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 60—180, közönséges 30—80, rétesalma 36—80, nemes fajsókörte 80—240, szilvazs 120—160, gyümölcsös 140—320, nagy papirhéjú dió 100—120, keményhéjú dió 80—100, dióbél 250—360, mogyoró, héjazott 440—480, mandula héjazott 440—680 fillér kilogrammonként.

Burgonya. Nagyban árak: Wohltmann, étkezésre 6.60—7, Wohltmann ipari 4.50—5, Krüger étkezésre 7—7.30, Ella, étkezésre 9—10, Nyári róza, étkezésre 13—14, Őszi róza, étkezésre 10.50—11 pengő métermásánként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes paprika 300—360, félédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 100—160, kék mák 100—120, pergetett méz 120—160, háziszappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Pálinka. Törköly. A termelés továbbra is igen erősen eszik. A piacon kevés a kínálat s ez is kis tételekben jelentkezik. Tájékoztató árak: 3—3.30 pengő. **Sepró.** Készáru igen kevés van, míg későbbi szállításra vannak ajánlatok, de üzletek a rossz forgalomra való tekintettel, alig jönnek létre. Árak 3—3.20 pengő. **Szilva.** Üzletek az elmúlt héten alatti árakon jöttek létre: Nyári árú 3.70—3.80, kékárú 4.20—4.30 pengő.

Paprika. Termelői árak kg-kint Szegeden: Édesnemes paprika 1.20 1.30, félédes paprika 0.75—0.85, rózsapaprika 0.55—0.65, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.25—0.30, csöves fűzerpaprika fűzereként 1.60—2.30 pengő. **Katocsán:** Édesnemes paprika 1.15—1.30, rózsapaprika 0.50—0.70, másodrendű paprika 0.35—0.50, harmadrendű paprika 0.15—0.20, csöves paprika 0.40—0.50 pengő kilogrammonként.

Papiac. A magyar papiac nagy eseménye a fontosabb fatermékek, mint tűzifa, faszén, bárdolt és fűrészelt fa, hegyezett karó behozatalának engedélyhez való kötése. **Fenyőfában** az üzlet teljesen szünetel, a behozatali költségei az árak emelkedésére fognak vezetni. **Tűzifában** nagy a kínálat; nyomásztóan hat az árakra, hogy a szlovenszói termelői budapesti paritásban 315—320 pengős árban kínálnak két éves száraz bükkhasábfát, mely ilyen módon olcsóbb, mint a belföldi fészárász ár. Száraz tölgy és cserhasáb ára 280—300, friss bükkhasáb 230—250, egy éves cserhasáb 255—270 pengő vagononként budapesti paritásban. — **Keményfában** alig van forgalom; a behozatali korlátozásával a kereslet javulni fog.

Bor. A magyar borpiacon a szilárdulás, főleg magas fokú öbörökben továbbra is tart és csak elvétve, gyenge kezék hajlandók alacsonyabb minőségű kommersz boraiktól 0.9 filléres alapon megválni. A borpárlat kitermelés a legtöbb szesziföldében nyugodtan folyik. A borfogyasztás különben az egész országban továbbra is emelkedő. Főleg a **bortermelői kimerések** forgalmának nagy mennyiségeket és a bortermelői kimeréseken eladott borok mennyisége megközelíti a 1,000,000 hl-t. A kocsmárosok részéről a támadások tovább tartanak, amit a termelői érdekeltség teljes erővel kíván kivédeni. **Kivétel** tekintetében a **Magyar Borkeviteli Egyesülés** élénk munkát fejt ki az érdekeltségek bevonásával. A svájci kivétel rövidesen megindulhat. Egy 11 fokos hibátlan kommerz áruért 12—12.5 filléres árak stabilizálódhatnak a termelőnél, ami az eddigi helyzetnél szemben nagy eredmény, mert az ősi szállítások jóval ez áron alul történtek.

A nagykereskedelem többek között következőket jelent: **Mérges-pusztán** elkelt 500 hl, 12.5 fokos fehér ujbór 18—20 fillérrért, **Gyöngyösön** elkelt 100 hl, 14 fokos édeses új árú 25 fillérrért, **Bácaalmáson, Szabadkiszálláson** 1.1—1.2 fokoskénti áron alul bor nem kapható, elkelt még **Izsákon** 100 hl, 11.5 fokos áru 13 fillérrért, **Hahótan** eladott 50 hl, 10 Mallingand fokos bor literenként 12 fillérrévé, **Cseggödben** eladott 160 hl, édes kadarka bor literenként 24 fillérrért és 20 hl. Olaszrizling literenként 30 fillérrért, Gyengébb 11—12 Mallingand fokos borokért literenként 14—15 fillért ígérnek. **Kunszentmártonban** a vendéglősök kisebb tételekért és jobb borokért 18—20 fillért fizetnek literenként, **Gyöngyösön** eladott 1000 hl, 11 Mallingand fokos ujbór literenként 12 fillérrért, 100 hl, 10 fokos literenként 9.5 fillérrért, 70 hl, 10 fokos literenként 11 fillérrért, 200 hl, 13 Mallingand fokos rizling literenként 17 fillérrért, 50 hl, 12.5 fokos kadarka literenként 16 fillérrért, 30 hl, 14 fokos muskotály literenként 30 fillérrért, 20 hl, 16 fokos vörös csemege literenként 55 fillérrért, **Tokoreszhegyen** 12 Mallingand fokosok literenként 40 filléres áron kelték el, **Csernye-földön** eladott 20 hl 8—12 Mallingand fokos bor fokosként 1.1 filléres alapon, **Balatonfüreden** eladott 130 hl, 15.5 Mallingand fokos literenként 53 fillérrért, 80 hl, 14.5 Mallingand fokos literenként 47 fillérrért, 22 hl, 14 fokos literenként 35 fillérrért, 16 hl, 1920-as óbor 14.5 Mallingand fokos literenként 50 fillérrért, **Szekezdárdon** jó minőségű ósiller vagy vörösbörök literenként 22—25 filléres áron kelnek el.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi február hó elején. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többé kevesebb egy darab:** Angol font 19.45 (19.85); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.31); német márká 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.1) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbé kerül:** Csehkorona 16.95 (17.04); szerb dinár 10.11 (10.19); lengyel zloty 63.95 (64.45); oláh lei 3.48 (3.54); olasz lira 28.30 (28.60) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Gyűjtünk előfizetőket a VASÁRNAP számára!

Ékék, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszálók

marokrakó és kéveköti aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok motoros- és gözcseplőkészletek, szecskevágók, répvágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági gépezetgyárából
szerezhető be legjutányosabban.